

**AVRUPA DİLLERİ ÖĞRETİMİ ORTAK ÇERÇEVE METNİ
DOĞRULTUSUNDA TÜRKÇE ÖĞRENEN YABANCILARA A1-A2
SEVİYESİNDE TÜRKÇE ÖĞRETİM PROGRAMI ÖRNEĞİ****A SAMPLE OF TURKISH LANGUAGE TEACHING SYLLABUS
FOR FOREIGNERS WHO LEARN TURKISH AT A1 & A2 LEVEL
IN TERMS OF COMMON EUROPEAN FRAMEWORK**

*Mehmet KARA**

Özet:

Özellikle Batılı ülkeler, dillerini öğretmek için birçok çalışma yapmışlar ve hâlâ yapmaktadırlar. Türkiye’de de benzer çalışmalar gözle görülür oranda artmakta ve yabancılara Türkçe öğretimi alanı hızla gelişmekte ve yaygınlaşmaktadır. Gerek yurt içinde, gerekse yurt dışında pek çok yerde Türkçe öğretimi yapılmaktadır. Her geçen gün Türkçe öğrenimine olan talep artmaktadır. Bu doğrultuda nitelikli ders materyallerine ve programlarına ihtiyaç duyulmaktadır. Ancak Türkçe öğretimi yapan kurumlar, öğretim materyallerini kendileri hazırlamakta ve hazırlanan bu materyaller, kurumların belirlediği programlar doğrultusunda oluşturulmaktadır. Bu programlar da içerik açısından, farklı yaklaşımları sergilemektedir. Bunun sonucunda ders kitaplarının içeriğinde farklılıklar oluşmaktadır. Bu durum yaklaşım farklılığı olarak görülse de yabancılara Türkçe öğretiminde evrensel bir tutumun olmadığını göstermektedir. Ancak bu evrensel tutum şu anda birçok AB, AB aday ve AB dışındaki ülkeler tarafından yabancı dil öğretiminde uygulanan Avrupa Dilleri Öğretimi Ortak Çerçeve Metni doğrultusunda uygulanan dil öğretim programıyla sağlanabilir. Bu bağlamda biz de bu çalışmamızda ülkemizin kültürel yapısını ve dilimizin özelliklerini de dikkate alarak Avrupa Dilleri Öğretimi Ortak Çerçeve Metni doğrultusunda Türkçe öğrenmek isteyen yabancılar için A1, A2 seviyesinde Türkçe Öğretim Programı hazırlamaya çalıştık.

Anahtar Kelimeler: Türkçe Öğretimi, Yabancılara Türkçe Öğretimi, A1-A2 Seviyesinde Türkçe Programı.

Abstract:

Especially western countries have made plenty of studies to teach their own languages. Those studies have increased obviously. Moreover, the area of teaching Turkish to foreigners have been progressing and becoming widespread rapidly. Turkish language teaching have been doing in a lot of places both at home and abroad. Interests in Turkish language have been increasing day by day. Accordingly,

* Yrd. Doç. Dr., Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Türkçe Eğitimi Bölümü – Ankara
mehkara@gazi.edu.tr

eligible course materials and syllabus are required. However, the institutions which teach Turkish prepare the course materials on the basis of the syllabus they prepare on their own. These syllabuses reflect different approaches in terms of content. As a result, there have been differences in the contents of coursebooks. This shows that there is not an international attitude towards teaching Turkish to foreigners although it is seen as a matter of approach. This international situation can only be overcome via CEF language teaching syllabus which is applied by European union, European Union member and non-member countries therefore, this study aims to prepare Turkish language teaching syllabus in line with the Common European Framework at A1 - A2 level for foreigners who want to learn Turkish by considering the cultural and structural aspects of our language.

Key words: Turkish Language Teaching, Teaching Turkish to Foreigners, Turkish Language Teaching Syllabus for Foreigners at A1-A2 Level.

Giriş

Bir kişinin, bir dili öğrenip öğrenmediği o dili konuşup yazabildiği ve karşısındakini anlayıp cevap verebildiği oranla ölçülebilmektedir. Hedef kitlenin amacına uygun, belirli bir plan ve programa göre öğretim yapılacak bir ortam göz önüne alındığında, Türkçeyi öğrenen kişilerin her konuda dinlediğini ve okuduğunu anlayabilecek, kendi düşüncelerini yazılı ve sözlü olarak ifade edebilecek hâle gelmelerini sağlamak, dil öğretim metodunun temel prensibi olmalıdır.

Türkiye’de yabancılara Türkçe öğretimi konusunda birçok eksikliğin olduğu görülmektedir. Örneğin, yabancılar için hazırlanmış telaffuz eğitimine yönelik materyaller, sıklık sözlükleri, seviyeli hikâye kitapları seti, kelime öğretimi seti, işitsel-görsel ders materyalleri, belli periyotlarda dil öğretmek için hazırlanmış paket programlar vb. ders araç ve gereçlerin olmadığı görülmektedir. En basitinden yabancılara Türkçe öğretimi konusunda birçok kitap bulunmasına rağmen hâlihazırda belli bir programa göre hazırlanmış ders kitapları bulunmamaktadır. Ankara TÖMER, ders kitaplarını Avrupa Ortak Dil Kriterlerine göre yenilemişse de bu kitaplarda yine de tema ve konu sıralaması gibi eksiklikler vardır.

Türkçe öğretimini yapan kurumlar, öğretim materyallerini kendileri hazırlamaktadır. Hazırlanan bu materyaller, kurumların belirlediği müfredatlara paralel oluşturulmaktadır. Bu müfredatlarda içerik açısından, farklı yaklaşımlar dikkat çekmektedir. Bu durum yaklaşım farklılığı olarak görülse de, yabancılara Türkçe öğretiminde evrensel bir tutumun olmadığını göstermektedir (Erol, 2008: iii). Bu evrensel tutum, şu anda birçok AB, AB aday ve AB dışındaki ülkeler tarafından yabancı dil öğretiminde uygulanan Avrupa Dilleri Öğretimi Ortak Çerçeve Metni doğrultusunda uygulanan dil öğretim programıyla sağlanabilir.

Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde ortak bir programın ihtiyacı ortaya çıkmaktadır. Ortak bir programın hazırlanmasındaki kıstasların başında gereksinim çözümlemesi gelmektedir. Gereksinimlerin belirlenmesinde ortak bir noktada buluşmanın güçlüğü ortadadır. Temel dayanak noktası, yabancı dil öğretiminde evrensel ölçütlere göre hazırlanmış programlardır. Bu evrensel ölçüt, günümüzde Avrupa Dil Gelişim Dosyası kriterleri olarak kabul edilebilir (Demirel, 2004: iii.).

Dil öğretimi aynı zamanda kültür öğretimi demektir. Çünkü insanlar ait oldukları kültürün kelime ve kavramlarıyla kendilerini ifade etmektedirler (Barın, 1992: 53). Her kelime ve kavramın arkasında bir kültür mirası olduğu unutulmamalıdır. Öyleyse, her dilin öğretiminde dünyada genel olan tartışılmaz ana prensiplerin yanında, her ülkenin kültür yapısına ve dilinin özelliklerine de dikkat etmek gerekir. Dil öğretiminde hazırlanacak her türlü materyallerde ve programlarda bu hususların da gözetilmesi gerekir.

Modern dil öğretiminde, dil bilgisi öğretiminin geri planda kaldığını vurgulayan Tosun (2005: 26), “...dil bilgisinin, cümle içine serpiştirilerek öğretildiğini oysa Türkçenin eklemeli bir dil oluşu, onu diğer dillerden ayırmaktadır. Türkçenin içinde bulunduğu dil grubundan kaynaklanan farklı özellikleri bulunmaktadır. Sondan eklemeli bir dil olan Türkçede, dil bilgisi demek bir bakıma ek demektir. Türkçenin temelindeki kök ve ek yapısı, Türkçeyi oluşturan ana unsurlardır. Dolayısıyla yabancı dil olarak Türkçe öğrenenlerin, ekleri kavramaları ve kullanabilir seviyeye gelmeleri zorunlu bir durumdur.” demektedir.

Cengiz Tosun, program yapım ilkelerini belirtirken özen gösterilmesi gereken noktaları şu başlıklar altında toplamıştır (Tosun, 2005: 26):

Öğrenilebilirlik: Bazı yapı ve sözcüklerin kolay öğrenilmesine karşın, bazılarının öğrenilmesi daha güçtür. Daha fazla zaman, uğraş ve güç gerektirmektedir. Bu nedenle, kolaydan zora doğru bir sıralamanın gereğini belirtmektedir.

Yineleme: Başlangıçta bazı kelimelerin, deyişlerin sık vurgulanmasının, öğrenmeyi kolaylaştıracağını savunmaktadır.

Kullanım alanı: Bazı sözcük ve yapıların daha geniş kullanım alanları oldukları düşünülürse, zaman gösteren bazı yapıların belirli yapılardan önce öğretilmesi gerekliliği vurgulanmıştır. Tosun’a göre zamanlarda sürekli, şimdiki zaman öncelikle, ardından gelecek zaman ve geniş zamanın öğretilmesi daha yararlı olacaktır.

Yukarıdaki program ilkelerine ilave olarak *tutarlılık, geçerlilik, güvenilirlik, verimlilik, esneklik* gibi başlıkları da ekleyebiliriz.

1. Avrupa Dilleri Öğretimi Ortak Çerçeve Metni

Bu metin, Avrupa ülkelerinde dil öğretim programlarını, program yönergelerini, sınav ve ders kitapları vb. konulardaki çalışmalarını yönlendirmek için ortak bir çerçeve sunmayı amaçlamaktadır. Metin, yabancı dil öğrenenlerin bu dili iletişim kurmada kullanabilmek için neleri bilmeleri ve bu dilde etkinlik kazanmak için hangi bilgi ve yetilerini geliştirmeleri gerektiğini kapsamlı bir şekilde açıklamaktadır. Metin aynı zamanda yabancı dil öğrenenlerin gerçekleştireceği ilerlemenin, öğrenmenin her aşamasında ve yaşam boyu öğrenme temeliyle ölçülebilmesini sağlayan dil yeterlilik düzeylerini de tanımlar. Ortak Çerçeve Metni, hedef, içerik ve yöntemlerin kesin tanımları için ortak bir temel ortaya koyarak dersleri, dersin kapsamını, dil yeterliliğini tanımlamada nesnel ölçütleri sağlamayı ve eğitim yöneticilerine, ders tasarımcılarına, öğretmenlere, eğitici formatörlere, sınav kurullarına vb. birimlere dil öğretim çalışmalarını eşgüdümleştirerek ve öğrencilerin gerçek ihtiyaçlarının karşılanmasını sağlayarak bu birimlerin mevcut uygulamalarını yansıtabilecekleri ortak bir zemini oluşturmayı amaçlamaktadır (MEB Çeviri Komisyonu, 2009: 1).

Avrupa Dilleri Öğretimi Ortak Çerçeve Metni, eylem odaklı bir yaklaşımı benimser. Bu yaklaşım dili kullanan ve öğrenenleri öncelikle “sosyal aktör” olarak görür. Yani bireyi çeşitli durumlarda belirli bir çevrede ve özel bir hareket sahasında yerine getirmeleri gereken (sadece dille sınırlı olmayan) görevleri bulunan toplum üyeleri olarak görür. Bu yüzden eylem odaklı yaklaşım, hem genel anlamda yetenekler hem de özel olarak iletişimsel dil yetileri geliştiren bireyler ve sosyal aktörler olarak şahıslar tarafından gerçekleştirilen eylemleri kapsar (MEB Çeviri Komisyonu, 2009: 8).

Metin, belirli bir dil öğrenme yöntemini öne çıkarmayıp tersine farklı seçenekler sunmaktadır. Ancak dil öğrenimi ve öğretiminde kullanılacak yöntem ve araştırmaların kendi toplumsal bağlamındaki bireylerin gereksinimleri doğrultusunda belirlenmiş amaçlarının gerçekleştirilmesinde en etkili yol olduğu fikri, metnin en temel yöntem ilkesidir (MEB Çeviri Komisyonu, 2009: 147).

ADÖOÇM’de hâkim olan iletişimsel yöntemin amacı, tüm becerilerin aynı oranda ilerlemesini sağlamaktır. Tüm öğrenme alanlarına yönelik olan bu ilerletme isteğinin amacı, bireyi iletişim kuracak düzeye getirmektir. Temel alınan yaklaşımdan hareketle yöntemlerin bu kadar çeşitli olmasının nedeni, bazı yöntem ve tekniklerin tek bir dil becerisine yüklenip diğerlerini ihmal etmesi sonucu oluşmuştur. ADÖOÇM ise belirtilen yaklaşımla paralel olarak tüm dil becerilerini bütüncül bir bakış açısıyla ele alır ve hepsini kullanarak geliştirmeyi amaçlar. Yöntemlerin ve tekniklerin sayısı dile ve dilin özelliklerine göre sayıca fazlalaşabilir (Uysal, 2009: 35, 36).

Avrupa Dilleri Öğretimi Ortak Çerçeve Metninin kullanım alanları şunlardır: dil öğrenme programlarının planlanması, dil öğreniminin belgelendirilmesi, kendi kendine öğrenmenin planlanması, öğrenme programları ve sertifika esasları

Avrupa Dilleri Öğretimi Ortak Çerçeve Metni, dil öğrenimi ve öğretiminde kapsamlılığı, şeffaflığı ve tutarlılığı savunur. Kapsamlı sözcüğü mümkün olduğunca dil bilgisi, dil becerisi ve dil kullanımı üzerinde yoğunlaşmayı; şeffaf sözcüğü bilginin açıkça formüle edilmesini ve kullanıcılar için kolaylıkla kavranabilecek uygunlukta, net ve ulaşılabilir olmasını; tutarlı sözcüğü ise iç çatışmaların olmamasını, sistemlerde tutarlılığı, bileşenlerde uyumluluğu anlatır. Kısaca metin şu özellikleri taşır: çok amaçlılık, esneklik, açık, dinamik, kullanıcı dostu, kesin yargıları olmayan (MEB Çeviri Komisyonu, 2009: 6, 7).

Avrupa Ortak Dil Kriterleri, dil öğrenim seviyelerini açık, anlaşılır, standartlarla belirleyen ve dili öğrenen kişinin hangi seviyede neler yapabileceğini açıklayan, Avrupa Konseyi tarafından belirlenmiş bir programdır. Türkiye’de yabancılara Türkçe öğretimi yaygın ve resmî olarak üniversiteler bünyesinde kurulan TÖMER’ler vasıtası ile yapılmaktadır. Bu ve buna benzer kurum ve kuruluşlar Türkçe öğretim programlarını ve yayınlarını acilen bu metne göre yeniden uyarlamalıdır.

ADÖÖÇM incelendiğinde bu metnin üç genel düzey ve altı alt düzeyden oluştuğu görülmektedir: A Temel Düzeyde: A1 (Başlangıç/giriş ya da keşif düzey), A2 (Ara ya da iletişimden kopmama “temel gereksinim” düzeyi), B Ara düzeyde: B1 (Eşik düzey), B2 (İleri ya da bağımsız düzey), C İleri Düzeyde: C1 (Özerk), C2 (Ustalık) düzeylerinden oluşmaktadır (MEB Çeviri Komisyonu, 2009: 22, 31).

2. Program

Hızla gelişen iletişim teknolojisi, ülkeler arası mesafeleri kısaltmakta, toplumları birbirine yakınlaştırmaktadır. Giderek küçülen dünyada bilgi ve kültür alış verişi hatta kültürler arası etkileşim temelde iletişim olgusunu gündeme getirmektedir. Bu olgu, dili yerinde, anlamlı ve işlevsel kullanmakla gerçekleşmektedir.

A1 ve A2 seviyeleri, dil öğreniminin temel anlamda gerçekleştiği seviye olarak kabul edilebilir. Temel düzeyde Yabancılara Türkçe öğretimi, Avrupa Ortak Başvuru Metni’nin A1-A2 seviyesindeki kazanımlarını öngörür. A1-A2 tanımlayıcıları bu kazanımların sınırlarını belirler:

- Kendini, başkalarını ve varlıkları tanıtabilir. Bu bağlamda, nerede oturduğu, kimleri tanıdığı, nelere sahip olduğu gibi konuları ele alarak ve kalıplaşmış soru ifadelerini kullanarak başkalarıyla iletişim kurabilir.

- Konuştuğu kişilerin yavaş ve anlaşılır bir şekilde konuşması ve yardıma hazır olması hâlinde onlarla basit düzeyde iletişim kurabilir.
- Somut gereksinimlerini karşılayabilmek adına bilinen, günlük ifadeleri ve çok temel deyimleri anlayabilir ve kullanabilir.
- Basit bir dil kullanarak kendi öz geçmişi ve yakın çevresi hakkında bilgi verebilir, anlık gereksinimlerini (tuvalete gitme, yardım isteme vb.) ve günlük temel ihtiyaçlarını karşılayabilir.
- Bildiği konularda doğrudan bilgi alışverişinde bulunarak basit düzeyde iletişim kurabilir.
- Kişisel, aile, alışveriş, iş ve yakın çevre ile ilgili konularda çok sık kullanılan temel deyimleri ve cümleleri anlayabilir.

A1-A2 seviyesinde öncelikle sözlü anlatım ve sözlü iletişime ağırlık verilmelidir. Sürekli ve planlı bir çalışma ile öğrencinin kulağı yeni sesleri, ritimleri, aksanları duymaya alıştırmalıdır. Türkçenin öğretiminde “Standart Türkçe” esas alınmalıdır. Ancak günlük dilde çok sık kullanılan ve öğrencilerin karşılaşılabilecekleri konuşma diline özgü kalıplaşmış ifadeler de öğrencilere öğretilmelidir.

Türkçe öğretiminde öğrencilere karşılıklı konuşma, sözlü anlatım (konuşma), dinleme/izleme, okuma-anlama ve yazılı anlatım (yazma) becerileriyle ilgili kazanımlar ile dil bilgisi konuları aktif, işlevsel ve iletişime dönük uygulama çalışmalarıyla kazandırılacaktır.

2.1. Alana Özgü Beceriler

Derslerde öğrencilerin temel dil becerileri desteklenir ve geliştirilir. Öğrencilerin dil becerileri okula başlanmasıyla gelişir ve öğrenciler arasında dilsel beceri özelliklerinin gelişimi farklılık görülebilir. Ancak bu durumda öğrencilere özellikle A1, A2 seviyesinde herhangi bir dil becerisine öncelik verilmez. Çünkü öğretmen bu aşamada her beceriyi birbirini tamamlayacak şekilde planlı olarak verir ve dersi daha çok amacına yönelik olarak tamamlar.

Programda aşağıdaki dil becerileri yer almaktadır:

2.1.1. Karşılıklı Konuşma

Karşılıklı konuşma becerisiyle öğrencilerin Türk alfabesini ve Türkçedeki hece gruplarını tanıma, tanışma kalıplarını kullanma, kendini tanıtmaya, başkasını, varlıkları tanıtmaya, adres sorma ve adres tarif etme, basit ve kısa cümlelerle soru sorma, basit ve kısa cümlelerle sorulara cevap verme, günlük hayatta gerekli nezaket ifadelerini kullanma, özürlerini ifade etme, günlük ihtiyaçlarına yönelik iletişim kurma kazanımlarının gerçekleştirilmesi hedeflenmektedir.

Karşılıklı konuşmada konuşmacıların birbirlerini anlamaları ve birbirleriyle iletişim kurabilmeleri önem taşımaktadır. Bu iletişim biçiminde karşılıklı konuşma kurallarına uyulması gerekir. A1-A2 düzeyinde konuşmacıların basit ve anlaşılır cümlelerle konuşmaları amaçlanmaktadır. Bu becerinin kazandırılmasında özellikle ikili çalışmalara ve grup çalışmalarına yer verilir.

2.1.2. Sözlü Anlatım (Konuşma)

Sözlü anlatım (Konuşma) becerisiyle öğrencilerin günlük yaşamda sık kullanılan ifadelerle konuşma, günlük hayatta kullanılan kalıp ifadelerden yararlanarak kendini tanıtmaya ve yaptığı etkinlikleri anlatma, dinlediklerini/okunanları uygun vurgu ve tonlamayla yüksek sesle tekrar etme, günlük yaşamdaki kısa ve basit bir olayı anlatma kazanımlarının gerçekleştirilmesi hedeflenmektedir.

A1-A2 seviyesinde, öğrenciler öğrendikleri dili, açık ve anlaşılır biçimde, günlük hayatta ve sınıf ortamındaki ihtiyaçlarını karşılayabilecek kadar konuşabilmeyi, soru sormayı, kişileri ve nesnelere betimleyebilmeyi, çevresiyle ilgili durumlarda bilgi alışverişinde bulunmayı öğrenir. Ders içinde ve çevresinde gerçekleşen olayları ve durumları başkalarına anlatabilir.

Konuşma öğretimi dil öğretiminin her aşamasında yapılmaktadır. Özellikle soru-cevap tekniğinin kullanılmasında, ikili ya da grup çalışmalarında sık sık konuşma öğretimine yer verilmektedir.

Sözlü anlatım (Konuşma) becerisinin kazanılmasında öğrencilerin yalnızca dilin kurallarını ve sözcüklerin doğru telaffuzunu öğrenmeleri yeterli olmamaktadır. Onlardan konuşmayı destekleyen işaretler, jest ve mimiklerin yardımıyla temel ihtiyaçlarını karşılayabilecek kadar beden dilini (işaret, jest, mimik) de bilmeleri gerekmektedir. Dil öğretiminde öğrencilerin çalışmalara aktif olarak katılımını sağlamak için dilin kurallarını ve yapılarını öğretirken diyaloglar, söylevler, tartışmalar, rol yapma, okuma tiyatrosu, hazırlıksız konuşma, doğaçlama, öykü anlatma, iletişimsel oyunlar ve drama gibi alıştırmalar yapmaları sağlanır. Burada öğrencinin bilgileri sadece pasif olarak öğrenmesi değil, aktif olarak öğrenmesi hedeflenir.

Dil öğretiminde anlaşılır bir şekilde konuşmak çok önemlidir. Bu nedenle telaffuz çalışmaları yapmakta yarar vardır. Bunun için ünlülerin, ünsüzlerin ve hecelerin doğru sesletimiyle ilgili sınıf içi çalışmalar yapılmalıdır. Örneğin öğretmen bütün ünsüzlerin ünlülerle sesletildiği hece tabloları, kelime tabloları ve cümleler hazırlayabilir ve sınıfta bu materyalleri önce kendisi sonra da öğrencilere tek tek ve koro halinde uygulatabilir. Sözcüklerin, deyimlerin ve hatta daha uzun birimlerin söylenişlerini öğrenmek önemlidir.

2.1.3. Dinleme/İzleme

Dinleme/izleme becerisiyle öğrencilerin sınıf ortamında kullanılan ifadeleri anlama, günlük yaşamda kullanılan sözleri; kendisini, ailesini ve çevresini ilgilendiren somut ifadeleri yavaş, açık ve anlaşılır şekilde konuşulduğunda anlama, kısa ve basit yönergeleri takip etme, ipuçlarından hareketle kısa bir hikâyeyi anlama, günlük hayatta gerekli iletişimi sağlayacak düzeyde dinlediklerini anlama kazanımlarının gerçekleştirilmesi hedeflenmektedir.

Dinleme/izleme öğretiminde amaç, konuşmacıdan gelen mesajı tam ve doğru olarak algılayıp anlayabilmektir. Dinleme okumadan daha zordur, çünkü okuduğunu anlayamayanın birkaç kez daha okuması söz konusu iken duyulanı, yani söyleneni tekrar dinleyebilmesi sınırlıdır. Dinleme becerisi diğer becerilerin aksine doğrudan doğruya gözlenemeyen içsel bir süreçtir. Dinleme becerisinin gelişmesinde ses bantları, video kasetleri, CD gibi materyaller önem taşımaktadır.

Öğrencilere, dinledikleri/izledikleriyle ilgili çeşitli alıştırmalar verilerek dinledikleri/izlediklerinin anlaşılıp anlaşılmadığı kontrol edilir. Bu alıştırmalarla sözlü bir metnin dinlenmesi, bilgilerin elde edilmesi, soruların cevaplandırılması göz önüne alınabilir. Dinleme/izleme etkinlikleri, telefon konuşmaları ve mesajları, görüşmeler ve karşılıklı konuşmalardan vb. oluşur. Metinde geçen olayın nerede, ne zaman, nasıl gerçekleştiğinin oluş sırasına göre söylenmesi beklenir. Dinleme becerisi okuma, yazma ve konuşma becerilerinden ayrı düşünülmemelidir.

2.1.4. Okuma-Anlama

Okuma-anlama becerisiyle öğrencilerin bildiklerinden (kelime, sembol, işaret, ifadeler...) hareketle kısa ve basit metinleri anlama, görsellerden hareketle basit bir metnin içeriği hakkında fikir sahibi olma, günlük hayatta karşılaştığı yazılı materyallerde okuduklarını anlama kazanımlarının gerçekleştirilmesi hedeflenmektedir.

Dil öğrenme sürecinde okuma becerisinin geliştirilmesi önemlidir. Bir ülkenin kültürünü tanıyabilmek, bilimsel konularda araştırmalar yapabilmek ve günlük hayattaki gelişmeleri takip edebilmek için okuma becerisinin gelişmiş olması gerekmektedir.

Öğrencilerin ilgi, yetenek ve düzeylerine göre okuma becerisinin hedefleri farklılık gösterebilir. Okumada esas hedef, metnin içeriğini genel olarak anlamaktır. Metinde geçen her kelime ve cümlenin anlamını tam olarak çıkarmak güçtür; metnin ne anlatmak istediği anlaşılırsa okuma amacına ulaşılmış demektir.

2.1.5. Yazılı Anlatım (Yazma)

Yazılı anlatım (Yazma) becerisiyle öğrencilerin basit kelimelerle kısa metinler yazma, günlük yaşamdaki iletişim araçlarını kullanarak (İnternet, cep telefonu, belgegeçer, posta...) yazılı iletişim kurma, anket formu doldurma, kendisini, gerçek ya da hayali kişileri/varlıkları tanıtıcı cümleler yazma, verilen metinleri dikte etme kazanımlarının gerçekleştirilmesi hedeflenmektedir.

Yazma becerisi farklı amaçlarla kullanılabilen etkili bir araçtır. Bu beceri günlük hayatta; resmî veya özel mektuplar, kartlar, e-posta, faks veya telgraf yazma, öz geçmiş yazma, form doldurma, ödev yapma, alıştırma yapma, not alma vb. etkinliklerle geliştirilmektedir.

Yazma becerisi ile dilin yapısının kavranması, cümle kalıplarının öğrenilmesi ve sözcük dağarcığının harekete geçirilmesi amaçlanmaktadır. Yazılı iletişimde yapılan yanlışlıklar iletişim hatalarına sebep olacağından dilin kurallarını doğru kullanmak gerekmektedir.

Bir mesajı veya bilgiyi yazılı olarak bir başkasına iletme için öğrencinin belli bir düzeyde dil bilgisine ve sözcük dağarcığına sahip olması gerekir. Yazma eylemi, diğer dil becerilerinin gelişmesine önemli katkı sağladığı gibi öğrencinin zihinsel eylemlerini; duygu, düşünce ve bilgilerini düzenleyip ifade etmesini de sağlamaktadır. Yazılı iletişim, temel dil becerileri arasında yer alan okuma ve yazma becerilerinin etkin biçimde kullanılmasını gerektirir.

Karşılıklı konuşma, sözlü anlatım (konuşma), dinleme/izleme, okuma-anlama ve yazılı anlatım (yazma) becerilerini kazandırmaya yönelik olan metinler;

- Türkçenin doğru, güzel ve etkili kullanılabilmesine yönelik olmalı,
- Öğrencilerin ilgi alanlarına ve seviyesine uygun olmalı,
- Dersin kazanımlarını gerçekleştirecek nitelikte olmalı,
- Millî, kültürel ve ahlakî değerlere uygun olmalı,
- Türk kültür öğelerini yansıtabilecek nitelikte olmalı,
- Öğrencilerin dil zevkini ve bilincini geliştirecek, hayal dünyalarını zenginleştirecek nitelikte olmalı,
- Öğrencilerin sosyal, zihinsel, psikolojik gelişimini olumsuz yönde etkileyecek öğeler taşıyamamalı,
- Öğrencinin kişisel gelişimine katkıda bulunacak ve onlara estetik duyarlılık kazandıracak nitelikte olmalıdır.

2.2. İLETİŞİMSEL DİL ETKİNLİKLERİ

İletişimsel yeterliliğin iyi verilebilmesi okuldaki bütünleyici bir öğretimde zor ve karmaşık bir durumdur. Tabloda dil becerilerine yönelik amaç ve kazanımlar, kazanımları gerçekleştiren nitelikte kalıplaşmış ifade örnekleri, kültürel söz dağarcığı, dil bilgisi (ses, şekil, anlam bilgisi) ve açıklama bölümleri yer almaktadır.

2.2.1. Tablo bileşenleri

Her tabloda, bir dil becerisi Karşılıklı Konuşma, Sözlü Anlatım (Konuşma), Dinleme/İzleme, Okuma-Anlama, Yazılı Anlatım (Yazma) yer almaktadır.

Her dil becerisinden beklenenler bu aşama düzeyinde bir cümleyle ve tablonun başında dil kazanımı seviyesinin ne olduğunu gösteren ifade ile belirlenir (Örneğin, A1-A2 seviyesinde tablonun başında belirtilen dil etkinliği ile öğrenci, karşısındaki ile iletişim içinde sözlü olarak basit cümleleri kurarak konuşabilme ve günlük iletişimsel ifadeleri kullanabilme yetisine sahip olur.).

2.2.2. Amaçlar ve kazanımlar sütunu

Planlanmış ve düzenlenmiş yaşantılar sayesinde öğrencinin kazanacağı bilgi, beceri, değer ve tutumları içerir.

2.2.3. Kalıplaşmış İfade/Metin Örnekleri Sütunu

Kalıplaşmış İfade Örnekleri Sütunu öğrencinin anlaması gereken ya da başarması veya başvurması istenilen görevin ayrıntılı listesini oluşturmaz; sadece beklenen düzeyde gerekli ipuçlarını verir. Bilinmelidir ki dil parçaları ancak gerçek durumlarda karşılaşıldığında ve ifade edildiğinde anlam kazanır.

Bu düzeyde daha çok konuşma becerisi üzerinde yoğunlaşılır. Dil bilgisi kurallarından çok seviyeye uygun kalıplaşmış ifadeler öğretilir. Günlük hayatta gerekli temel iletişim becerilerinin kazandırılması amaçlanır.

Diyaloglarda/metinlerde/ifadelerde verilen örneklerde dildeki seçenekli kullanımlara da yer verilmiştir. Seçenekli kullanımlar nezaket bildiren ifadeler ile öğeleri tam verilen cümlelerin açılımını göstermektedir. Bu seçenekli kullanım Türkçenin ifade zenginliğinin bir göstergesidir.

- Örnek:
- Adın(ız) ne?
 - (Benim adım) Mehmet(tir).
 - Nerede yaşıyorsun?
 - Ankara'da/Ankara'da yaşıyorum.

A1-A2 seviyesinde dil becerilerinin temel düzeyde geliştirilmesine yönelik kalıplaşmış ifadeler yer verilmiştir. Bu seviyede öğrencilerin konuşma becerisiyle birlikte dinleme, okuma ve yazma becerilerindeki gelişimleri önem taşımaktadır.

2.2.4. Bilgiler sütunu

“Bilgiler Sütunu”, kendi içinde Kültürel İlişki, Dil Bilgisi ve Açıklamalar olmak üzere üç bölüme ayrılır.

Kültürel İlişki, kalıplaşmış ifadelerin kültürel boyutuyla hangi içeriği kapsadığına yöneliktir. Türk mutfağı, konukseverlik, selamlaşma, önemli günler ve bayramlar, nezaket ifadeleri, atasözleri, tekerlemeler, bilmece gibi kültür öğelerine yer verilmiştir.

Yabancı bir dile ihtiyaç duyan birinin, en kısa sürede günlük ihtiyaçlarını karşılayacak kadar da olsa gramer yapılarını öğrenmesi gerekmektedir. Dil Bilgisi bölümünde A1, A2 seviyesinde Türkçenin ses, şekil ve anlam bilgisine ait kuralları verilmiştir. Bu kuralların ezbere bilgi şeklinde değil iletişime dayalı olarak metinler/diyaloglar yoluyla verilmesi esastır. Dil bilgisi konuları basitten zora ve sıklık ve ihtiyaç durumuna göre verilmiştir.

Açıklamalar bölümünde, kazanımların içeriğinin uygulanması ve değerlendirilmesi ile ilgili bilgileri içermektedir.

İletişimsel kazanımların gerçekleştirilmesine yönelik olan dil bilimsel, kültürel ve sosyo kültürel bilgilerin verilmesini sağlar. Bu bilgiler kendi başlarına yeterli değildir. Kendi alanlarında görevsel ya da durumsal alanlarla sınırlandırılmıştır. Özellikle dil bilimsel ve kültürel alanların ilişkisini vurgulamak önemlidir. Bu yüzden kültürel ilişki bölümü aynı sütun içinde yer almıştır. Kelimeler yerlerin, olayların, geleneklerin, yaşam tarzı ve anlatımın bir yansıması olabilir. Kültürel bir olayın öğrenimi aynı zamanda gerekçeli ve sistematik bir sözlük edinimi çalışmasına da olanak verir. Ayrıca sol sütunda verilen kazanımlar, tarif edilmiş durumlardaki iletişimsel sözlük alanını tanımlar. Programda gerekli esnekliği sağlamak amacıyla öğretmen, eğitimsel ilkelere bağlı kalarak tablolarda yer alan içerikle ilgili gerekli düzenlemeler yapabilir.

3. Uyarılar

Tablodaki içerik, sınırlayıcı olmayıp öncelik sırası ve/veya aşama düzeni söz konusu değildir.

Tabloyu aşağıdaki şekilde okumak gerekir:

- Her tablonun başlangıcı bir dil becerisini belirtir.
- Alt cümle dil kazanımı seviyesinin ne olduğunu gösterir.

Mehmet Kara
Avrupa Dilleri Öğretimi Ortak Çerçeve Metni Doğrultusunda Türkçe Öğrenen Yabancılara A1-A2 Seviyesinde Türkçe Öğretim Programı Örneği
A Sample of Turkish Language Teaching Syllabus For Foreigners Who Learn Turkish At A1 & A2 Level In Terms of Common European Framework

• Kazanım sütunu öğrencinin planlanmış ve düzenlenmiş yaşantılar sayesinde kazanacağı bilgi, beceri, değer ve tutumları belirtir.

• Kalıplaşmış ifadeler sütunu mümkün olan uygun ifadelere yönelik ipuçları ya da örnekler verir.

• Bilgiler sütunu kültürel öğeleri, dil bilgisi yapılarını ve açıklamaları içerir.

Her öğrencinin dilsel becerisinin aynı olmadığı dikkate alınmalıdır. Öğrenciler öğretim boyunca belli dönemlerde ve etkinliklere göre farklı şekilde ilerleyebilirler. Bu nedenle öğretmen, bu öğretim programının esaslarına uygun olarak öğrencilerin dikkat ve ilgi alanlarına, seviyelerine göre bir öğretim yöntemi belirleyebilir.

SEVİYE: A1, A2
TEMEL DİL BECERİSİ: KARŞILIKLI KONUŞMA**AMAÇLAR:** Karşılıklı konuşma kalıplarını kullanma (A1, A2)

Türkiye Türkçesinin alfabesini ve ses özelliklerini tanıma (A1)

Sayı, nicelik, fiyat ve zaman kavramlarını bilme (A1)

Günlük ilişkilerin gerektirdiği uygun konuşma kalıplarını yerinde kullanma (A1)

Günlük hayatta gerekli olan durumlarda ya da bir sohbetle basit soru kalıplarını kullanma ve sorulara cevap verme (A1)

Günlük hayatta beden dilinin (işaret, jest ve mimikler) yardımıyla temel ihtiyaçlarını karşılama (A1)

Mağaza, postane ve bankalardaki basit işlemleri yerine getirme (A2)

İnsanlara dileklerini iletme, ne iş yaptığını, boş zamanlarında neler yaptığını sorma ve sorulduğunda cevaplama (A2)

Davette bulunma, davete cevap verme; görüşmesinde neler yapacağını, görüşmesinin nerede olacağını planlama (A2)

Yavaş ve anlaşılır bir şekilde sorulan adresleri basit cümlelerle tarif etme (A2)

KAZANIMLAR	KALIPLAŞMIŞ İFADE/METİN ÖRNEKLERİ	BİLGİLER		
		KÜLTÜREL İLİŞKİ	DİL BİLGİSİ (Ses/Şekil/Anlam Bilgisi)	AÇIKLAMALAR
Türkiye Türkçesinin alfabesini tanıır.	A(a), B(b), C(c), Ç(ç), D(d), E(e), F(f), G(g), Ğ(ğ), H(h), İ(i), I(t), J(j), K(k), L(l), M(m), N(n), O(o), Ö(ö), P(p), R(r), S(s), Ş(ş), T(t), U(u), Ü(ü), V(v), Y(y), Z(z).	Türkçenin ses özelliği	Alfabe Ses Harf	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Türkiye Türkçesinin alfabesi tanıtılır. ➤ Hedef kitleye farklı gelen Türkiye Türkçesindeki ünlü ve ünsüz sesleri üzerinde durulur ve öğrencilerden bu farklı seslerin doğru söylenişi istenilir.
Hece yapısını tanıır.	A-li, ev-de, al-tın, sı-ra, alt, sil-gi, bir, çok, kar, Türk ...	Türkçede her hecede bir ünlü bulunur.	Hece çeşitleri 169	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Türkiye Türkçesinin hece yapısı tanıtılır. Öğrencilerden heceleri doğru söylemeleri istenilir. ➤ Doğru hecelemenin konuşma ve

				okuma bozukluklarını gidereceği vurgulanır.
Selamlaşma kalıplarını kullanır.	-Merhaba/Selamün aleyküm/Günaydın/İyi günler/iyi akşamlar/iyi geceler -Merhaba/Aleyküm selam/Günaydın/...	Selamlaşma Günün farklı saatlerinde selamlaşma kalıpları farklıdır.		➤ Öğrencilerden günün farklı saatlerine uygun selamlaşma kalıplarını kullanmaları beklenmektedir.
Tanışma kalıplarını kullanır.	- Benim adım Murat. Senin/sizin adın(ız) ne(dir)? -Benim adım (da) Mehmet'(tir). -Memnun oldum, (Mehmet). -Ben de memnun oldum (Murat). -Nasılsın(ız)? - İyiyim, teşekkür ederim/sağ olun(uz)./ Biraz rahatsızım/hastayım vb. Sen/siz nasılsın(ız)? -Teşekkürler/teşekkür ederim, ben de iyiyim./Geçmiş olsun.	İletişim Kurma -iz,-ız,-uz,-üz vb. ekler, yeni tanıştığımız kişilere ve bizden yaşça, makamca büyük insanlara karşı kullanılır.	Soru sözcükleri (Ne, kim, nasıl?) Büyük ünlü uyumu	➤ Öğrencilerden öncelikle tanışma esnasında adı, soyadı, hâl hatır sormaları beklenmektedir.
Vedalaşma kalıplarını kullanır.	-Görüşürüz/Hoşça kal/Allaha ısmarladık/Güle güle/Uğurlar olsun/Allaha emanet ol(unuz)! -Görüşürüz/Hoşça kal(ınız)/Yolunuz açık olsun! ...	Vedalaşma Gidecek kişiye ve gidilecek yerin mesafesine ve kalınacak zamanın süresine uygun olarak vedalaşma kalıbı kullanılır.		➤ Günün farklı saatlerine uygun vedalaşma kalıplarını kullanmaları beklenmektedir.
Kendini tanıtır.	Benim adım Elif. 19 yaşındayım. Türkiyeliyim. Ankara'da yaşıyorum. Gazi Üniversitesinde Türkçe Öğretmenliği bölümünde okuyorum.	Türkçede, yeni tanıştığımız kişilere ve bizden yaşça, makamca büyük insanlara karşı siz zamiri; samimi ve aynı yaştaki kişilere karşı sen zamiri kullanılır	-dir bildirme eki <i>cümleye kesinlik/eminlik anlamı katar.</i> <i>Kelimelere eklenmeden de kullanılabilir.</i>	➤ Kendini tanıtırken adını, yaşını söylemesi, nereli olduğuna, nerede oturduğuna, nerede okuduğuna ilişkin bilgiler vermesi beklenilir.

	<p>-Merhaba. Benim adım Merve senin/sizin adın(ız) ne(dir)?</p> <p>-Merhaba. Benim adım (da) Sibel.</p> <p>-Nerelisin(iz) (Sibel)?</p> <p>-Ben Muğlalıyım. Sen/siz nerelisin(iz) (Merve)?</p> <p>-Ben (de) Aydınlıyım.</p> <p>-(Sevgi) kaç yaşındasın(ız)?</p> <p>-(Ben) 18 yaşındayım.</p> <p>-Ayşe sen/siz nerede oturuyorsun(uz)?</p> <p>-Ben Ankara'da Yenimahalle semtinde oturuyorum.</p>		<p>-iz,-iz,-uz,-üz, vb. ekler cümleye kibarlık ve nezaket anlamı katar.</p> <p>Şahıs zamirleri Kaç, nerede? Sayılar (100'e kadar)</p>	
Başkasını tanıtır.	<p>-O/Bu (kadın) kim(dir)?</p> <p>-O/Bu (benim) annem, onun adı Fatma(dır).</p> <p>-Annen ne iş yapıyor?/Çalışıyor mu?</p> <p>-Annem öğretmendir. /(Annem) çalışıyor.</p> <p>-Şu adam kim?</p> <p>-O (adam) benim dayım (Ahmet).</p> <p>-Yanıdaki (kadın) kim?</p> <p>-O (kadın benim) yengem. Onun adı Elif(tir).</p> <p>-Elif yengem mühendistir.</p>	<p>Akrabalık adları</p> <p>Türkçede zengin ve Türkçeye özgü akrabalık adları vardır: yenge, enişte, baldız, kayınbirader...</p>	<p>Ünsüz uyumu (benzeşmesi)</p>	<p>➤ Ebeveyn, kardeşleri, akrabaları ve/veya arkadaşlarını tanıtmalarını, tanıtma esnasında akrabalık adlarını (amca, hala, dayı teyze, vb.) kullanmaları istenmelidir.</p>
Başka canlıları/varlıkları tanıtır.	<p>-Buna (ne) nedir?/Bu nedir?</p> <p>-(Buna) Resim denir./Bu güzel bir resim(dir).</p> <p>-Şu ne(dir)?</p> <p>-(Bu/o) Kelebek./ bir kelebek(tir).</p> <p>-O ne ağacı(dır)?</p> <p>-Elma./O, elma ağacı(dır).</p> <p>-O ağaçta çok elma var.</p> <p>-Bunlar/şunlar/onlar ne?</p> <p>-(Bunlar/onlar) kalem/ kalem(ler).</p>		<p>İşaret zamirleri O, bu, şu Onlar, bunlar, şunlar</p> <p>Tekil ve çoğul ad, Çoğul eki (-lar/-ler)</p>	<p>➤ İnsan dışındaki canlı ve cansız (bitki, hayvan, eşya gibi) varlıkların tanıtılması istenir.</p>

Basit ve kısa cümlelerle sorular, kısa ve basit cümlelerle soruların sorularına cevap verir.	<p>-Nerede kalıyorsunuz? -Yurtta./Otelde/Pansiyonda/Evde (kalıyorum). -Hangi yurttan?/... -Tahsin Banguoğlu Yurdunda (kalıyorum).</p> <p>-En sevdiğiniz renk nedir? -Mavi(dir).</p> <p>-Saat kaç? -Saat 14.00.(on dört)</p> <p>-Sınıfta kaç kişi var? -20 kişi/Sınıfta 20 kişi var.</p> <p>-Sınav ne zaman olacak? -Pazartesi. /Pazartesi günü (olacak).</p> <p>-Telefon numaranız nedir? -0554 768 87 98 (sıfır beş yüz elli dört yedi yüz altmış sekiz seksen yedi doksan sekiz)</p>	<p>Kurum ve kuruluş, mekân</p> <p>Renkler</p> <p>Haftanın günleri</p>	<p>Bulunma hâli (-da/-de ; -ta/-te)</p> <p>Ünsüz yumuşaması</p> <p>Kaç?</p> <p>Ne zaman?</p>	<p>➤ Ne, nerede, ne zaman, nasıl, kim vb. soruları sormaları ve cevap vermeleri beklenmektedir.</p> <p>➤ Karşısındakine saatin kaç olduğunu, günün tarihini, telefon numarasını vb. bilgileri sormaları ve sorularına cevap vermeleri beklenmektedir.</p> <p>➤ Haftanın günlerini söylemesi beklenir.</p>
Adres tarif eder.	<p>-Gazi Üniversitesi nerededir? -Ankaray'a bin, Beşevler istasyonunda in, istasyondan çık! Yolun karşısına geç, doğru yürü, onu göreceksin.</p>	<p>Sağ, sol, ileri, geri, öne, arkası, vb. kelimeler ile inmek, binmek, çıkmak, geçmek kelimeleri</p>	<p>Yönelme hâli (-a/-e)</p> <p>Kaynaştırma ünsüzü (-y-)</p>	<p>➤ Varılacak yerin adresi sorulur ve adres tarif edilir. ➤ Adres tarif ederken sağ, sol, karşısında, arkasında... gibi ifadelerin kullanılması beklenmektedir.</p>
Konuşmayı destekleyen beden dilinin (işaret, jest)	<p>-Portakal ne kadar?/kaç lira? -Kilosu 2 TL. -Çok ucuz/pahalı, biraz indirim yapabilir misiniz?</p>	<p>Para birimi TL: Türk lirası</p>	<p>"... fiil+-mak istiyorum" ile biten cümle kalıbı</p>	<p>➤ Alışveriş yapma esnasında ürünlerin fiyatını, miktarını sormaları istenmelidir.</p>

<p>ve mimikler) yardımıyla temel ihtiyaçlarını karşılar.</p>	<p>-Kaç kilo/Ne kadar alacaksınız? -Sadece 1 kilo alacağım/almak istiyorum. -Tamam, indirim yaparım. -Domates kaç lira?/ne kadar? -Domates 1 TL/Domatesin kilosu bir TL'dir.</p> <p>-Hoş geldiniz. Ne istersiniz? -Et/tavuk döner yemek istiyorum. -Yanında içecek ister misiniz? -İçeceklerden ne istersiniz/alırsınız? -Evet, ayran istiyorum./ Hayır istemiyorum, teşekkür ederim.</p> <p>-Hoş geldiniz. Ne istersiniz? -Bir simit ve içecek (almak) istiyorum. -Simit(imiz) bitti/kalmadı, poğaçaya ister misiniz? -Evet bir poğaçaya lütfen (istiyorum). -Ayran/portakal suyu var mı? -Kalmadı. Karışık meyve suyu var. -Tamam, ben karışık meyve suyu (istiyorum/alayım). -Tatlılardan ne(ler) var? -Baklava, kadayıf, sütlaç ve kazandibi var. -Tamam, bir porsiyon da baklava almak istiyorum/alayım. -Afiyet olsun. -Teşekkür ederim.</p> <p>-İyi günler. -Hoş geldiniz.</p>	<p>Ağırlık ölçüleri kg: kilo gram g: gram L: litre</p> <p>Türk mutfağı: yiyecek, içecek ve tatlılar karnı yarık, musakka, kebab, mantı, lahmacun, pide ... Şerbetli tatlılar, sütlü tatlılar, pastalar ...</p> <p>Yiyecekler için lezzetli, leziz, tatlı, nefis, enfes, harika vb. kelimelerin kullanılması</p> <p>Türk kültüründe hasta ziyaretinin önemi</p>	<p>İyelik Ekleri (-ı/-i, -u/-ü, -sı/-si, -su/-sü)</p> <p>Somut ve soyut adlar</p> <p>Ayrılma hâli (-dan/-den; -tan/-ten)</p> <p>... dan önce ...dan sonra</p>	<p>➤ Pastanede, lokantada sipariş verirken uygun jest ve mimikleri kullanmaları istenmelidir.</p> <p>➤ Hastanede rahatsızlığımı ifade ederken uygun jest ve mimikleri kullanmaları istenmelidir.</p> <p>➤ Vücut organlarının adlarını, en yaygın hastalık adlarını ve genel tıbbi terimlerini kullanarak diyalog oluşturmaları beklenmektedir.</p>
---	---	--	---	--

	-Rahatsızlığınız nedir? -Hastayım/(Benim) karnım/başım ağrıyor. -Üşütmüşsünüz/Soğuk almışsınız. Bu ilaçları günde üç defa (sabah, öğlen, akşam) yemekten sonra alınız/içiniz. Geçmiş olsun. -Teşekkür ederim doktor.			
Bir şeyi rica eder ve başkalarının ricalarını yerine getirir; teşekkür eder.	-Bana Türk kahvesi yapar mısınız? Bir Türk kahvesi alabilir miyim/verir misiniz? -Tabii ki/elbette (yaparım.) Kahveniz nasıl olsun? -Orta şekerli (olsun). -Teşekkür ederim. -Önemli değil. -Bir çay verir misiniz/alabilir miyim?/almak istiyorum//lütfen bir çay -Elbette/tabii ki. -Çayınız nasıl olsun? -Demli olsun.	Türk kahvesi için sade, orta, şekerli ile çay için demli, tavşankanı açık, paşa çayı, vb. ifadeleri kullanma, Türk kültüründe içecekler	Soru edatı (mı/mi, mu/mü?) Ünlü daralması	➤ Farklı ortamlarda yapılan diyaloglarda gereksinim ve isteklerini bildirmeleri ve karşısındakinin ihtiyaç ve ricalarını yerine getirmeleri beklenmektedir.
Günlük hayatta gerekli temel ihtiyaçlarını karşılamak için nezaket ifadelerini kullanır.	-Merhaba öğretmenim! -Merhaba Ahmet! -Öğretmenim, biraz rahatsızım, eve gidebilir miyim? -Tabii ki/elbette Ali. Neyin var?/Rahatsızlığın ne?/Ne oldu? -Biraz üşütmüşüm (öğretmenim.) -Geçmiş olsun Ali. -Sağ olun öğretmenim. -Ahmet, ödevini niçin yapmadın? -(Öğretmenim) unutmuşum, özür diliyorum./Affedersiniz.	Günlük yaşam Nezaket ifadeleri: lütfen, teşekkür ederim, sağ olunuz, affedersiniz, vb.	Ek fiil geniş zaman (olumlu/olumsuz)	➤ İyi dileklerde bulunma, izin isteme, özür dileme, özel gün kutlamaları vb. durumlarda kullanılan ifadeler (İyi bayramlar!/ Affedersiniz/Rica ederim/Özür diliyorum...) üzerinde durulması önerilmektedir.
Bir mülakattaki	-Adınız?		Var, yok	➤ Sorulan soruları (adı, soyadı, yaşı,

kişisel bilgilerle ilgili basit soruları kısa ve basit cümlelerle cevaplar.	-Merve. -Kaç yaşındasınız? -19 (yaşımdayım). -Kaç kardeşiniz?/Kaç kardeşin var? -İki kardeşiz./İki kardeşim var. -Diğer kardeşiniz okuyor mu? -Evet, ortaokulda okuyor. -Babanızın mesleği nedir?/Babanız ne iş yapıyor? -Babam mimardır.	Meslekler	Şimdiki zaman (-iyor/-iyor; -uyor/-üyor)	öğrenim hayatı, medeni durumu, hobi, meslek...) basit cümlelerle yanıtlamaları istenmektedir.
Basit telefon görüşmeleri yapar.	-Alo, iyi/hayırlı günler. -İyi günler. -Zeynep Uludağ'la görüşebilir miyim? - Zeynep Uludağ şu an toplantıda, iki saat sonra tekrar arayabilirsiniz. -Peki, teşekkür ederim. -Hoşça kalın.	Bireyler arası iletişim	Edat (ile)	➤ Telefonla randevu alma, telefona sesli mesaj bırakma, telefon bağlantırma vb. konular üzerinde durulmalıdır.

SEVİYE: A1, A2**TEMEL DİL BECERİSİ: DİNLEME/İZLEME****AMAÇLAR:** *Dinlediğini/ izlediğini anlama ve çözümleme (A1, A2)**Günlük hayata ilişkin dinlenen/izlenen kısa ve basit ifadeleri anlama (A1)**Soru ve talimatları, kısa basit yol tariflerini anlama (A1)**Sayı, fiyat ve saatleri anlama (A1)**Günlük, basit karşılıklı konuşmaları çaba sarfetmeden anlama (A2)**Çevresindeki yavaş, anlaşılır bir şekilde sürdürülen tartışmaları anlama (A2)**Acil ve anlık gereksinimleriyle ilgili kalıp ifadeleri anlama (A2)**Nasıl gideceği ile ilgili basit yol tariflerini anlama (A2)**Yavaş ve anlaşılır biçimdeki günlük konularla ilgili kısa kayıtlardaki önemli bilgileri anlama (A2)**Görsel materyallerle sunulan olay, trafik kazaları gibi TV haber yorumlarının ana konusunu anlama (A2)**Kısa, basit, ileti ve duyuruların ana konusunu anlama (A2)**Dinlediklerinde/izlediklerinde, ipuçlarından hareketle kısa, basit bir olayı ve hikâyeyi anlama (A2)*

KAZANIMLAR	KALIPLAŞMIŞ İFADE/METİN ÖRNEKLERİ	BİLGİLER		
		KÜLTÜREL İLİŞKİ	DİL BİLGİSİ (Ses/Şekil/Anlam Bilgisi)	AÇIKLAMALAR
Basit yönergeleri anlar.	Defterlerinizi/Kitaplarınızı açın! Konuyu yazın! Birbiriyle ilişkili kelimeleri eşleştirin! Herkes dediklerimi tekrar etsin! Metinde tek heceli sözcükleri bulun! Çoğul adların altını çiziniz! Verilen ödevleri not edin! Hapşururken ağzınızı ve burnunu kapat. Sigara içilmez! Acil durumlarda kullanınız!	Okulda yaşam Görgü kuralları	Emir kipi Belirtme hâli eki (-ı/-i; -u/-ü)	➤ Okul ve sınıf ortamında yapılan yönlendirmeleri ve ortak kullanım alanlarındaki yönergeleri anlamaları beklenmektedir. ➤ A2'de ürün kullanım kılavuzu, (gazete, televizyon) haber metinleri, sosyal faaliyet duyuruları, ilaç kullanım bilgilerini anlaması beklenir.

Kendisi, ailesi ve tanıdığı kişilerle ilgili sözcükleri ve ifadeleri yavaş ve anlaşılır konuşulduğunda anlar.	Ben Polonyalıyım. Türkiye’de TÖMER’de Türkiye Türkçesi öğreniyorum. Annem öğretmendir. Babam doktordur. Burada (Türkiye’de) çok iyi arkadaşlarım oldu. Ahmet çok iyi arkadaşımdır. O Kenyalıdır.	Meslekler Ev, aile	İyelik ekleri vurgulanır.	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Kendisini, ailesini ve tanıdığı kişileri tanıtırken kim oldukları, neyle meşgul oldukları anlatıldığında, söylenenleri anlamaları beklenmektedir. ➤ Öğrencilerden bu cümlelerdeki bulunma hâli ekini bulmaları beklenmektedir.
Selamlaşma ve tanışmayla ilgili günlük dildeki basit ifadeleri anlar.	Merhaba/İyi günler/İyi akşamlar/İyi geceler. Adınız ne? Nerelisiniz? Nasılsınız? Tanıştığımıza memnun oldum. Ben de memnun oldum.	Günün farklı saatlerinde söylenen kalıp ifadeler	Ek fiilin geniş zamanı (Olumlu, olumsuz şekli) vurgulanır.	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Selamlaşma kalıplarını ve tanışma ile ilgili olan kalıpları anlamaları beklenir.
Sınıfta ve evde en çok kullanılan nesnelere adını anlar.	-Sınıfımızı temizledik. -Tahtayı silgi ile siliyoruz. -Sınıfta sıralarda oturuyoruz. -Evde televizyon izliyoruz/seyreliyoruz. -Ben odamı temizlemek istiyorum. -Odamdaki masamı düzenleyeceğim. -Dolabımdaki kıyafetlerimi düzenleyeceğim.	Sınıfta ve evde yaşam	Belirtme hâli vurgulanır. Bulunma hâli vurgulanır.	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Sınıf ortamında ve ev ortamında kullanılan eşyaların (tahta kalemi, silgi, sıra, televizyon, oda, dolap, kıyafet...) isimlerini anlamaları istenir.
Basit bir dille yazılmış şarkıları, şiirleri vb. anlar.	Çevremizde neler var? Yeryüzü, gökyüzü. Yeryüzünde neler var? Denizlerle ormanlar. Gökyüzünde neler var? Yıldızlarla güneş, ay.	Şarkı	“İle” edatı vurgulanır. 177	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Dinletilen şarkıların, tekerlemelerin sınıf düzeyine uygun (anlam, kelime sayısı, vb. açıdan) olmasına dikkat edilmelidir.
Basit ve açık olarak yöneltilen soruları	Kaç yaşındasınız? Nerede kalıyorsunuz?		Soru sözcükleri (kaç, nerede, hangi vb.)	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Kendisi, ailesi ve yakın çevresiyle ilgili yaş, adres ve günlük

anlar.	Hangi yemekleri seviyorsunuz? Sınavınız nasıl geçti? Ödevini(zi) yaptın(ız) mı? Aileni(zi) özledin(iz) mi?			İhtiyaçlarıyla ilgili soruları anlamaları beklenmektedir.
Sayıları, fiyatları, saatin kaç olduğunu ve gün, ay, yıl ile ilgili ifadeleri anlar.	-Kaç tane kitabın var? -Beş/ (tane)/ (kitabım) var. -Bu kitap ne kadar?/Kaç lira/TL? -Bu kitap on lira/TL.//Kitap on TL. -Sınav saat kaçta/ne zaman başlayacak? -Sınav (saat) 15.45'te (dörde çeyrek kala) başlayacak? -(Senin) doğum günün ne zaman? -(Benim) doğum günüm 6 ocakta.	Para birimi Saatler	Saatlerde -a/-e kala, -a/-e var; -ı,-i ...geçe kalıp ifadeleri	➤ Ürünlerin miktarı ve fiyatı, saat, gün, ay ve yıl ile ilgili açıklamaları anlamaları beklenmektedir.
Televizyonda ve işitsel araçlardaki basit anlaşılır günlük ihtiyaçları ile ilgili programları, kayıtları anlar.	-Saat 7'de TRT2'de ne var? -(Saat 7'de TRT2'de) futbol maçı var. -Saat 8'de TRT1'de ne var? -Saat 8'de TRT1'de Türk filmi var. -TRT2'de belgesel var mı? -Evet, saat 8.30'da bir belgesel var. -Tamam/güzel, belgeseli izleyelim. -Tavanın içine 2 kaşık sıvı yağı koyun. -Soğanı ve yeşil biberi küçük küçük doğrayın. -Yağla birlikte biraz kavurun. -Domateslerin kabuklarını soyun. -Domatesleri doğrayın ve tavaya koyun. -Patlıcan, kabak, patates ve fasulye ekleyin.	Televizyon ve radyolardaki programlar Sayılar, saatler Yemek tarifi	Var, yok kelimeleri vurgulanır. Emir kipi vurgulanır. "ve" edat, bağlacı	➤ Televizyonda ilgisini çeken ve ihtiyacını karşılayan program vakitlerini ve saatlerini bulmaları ve programları izlemeleri beklenmektedir. ➤ Radyo, teyp, bilgisayar, televizyon gibi işitsel araçlarından (şiiir, şarkı, diyalog vb.) kaydedilen metinler dinletilir.

	-1 bardak su ekleyin ve kısık ateşte yarım saat pişirin. -Afiyet olsun.			
Dinlediği/izlediği duyuru ve mesajları anlar.	-Öğrencilerin dikkatine! Yarınki ders iptal oldu. -Gelecek istasyon BATIKENT! -Değerli yolcularımızın dikkatine! Sıcak ve soğuk içecek servisimiz başlamıştır. Önemle duyurulur.	Sosyal yaşam	İsim tamlamaları: belirtili ve belirtisiz isim tamlamaları	➤ Okulda, otobüste, tren garında, havaalanında vb. yerlerde yapılan duyuruları anlamaları beklenmektedir.
Dinlediklerinde /izlediklerinde, İpuçlarından hareketle kısa bir olayı ve hikâyeyi anlar.	Elma Ağacı Küçük bir köyde üç çocuklu bir aile yaşamış. Bu üç çoğun hepsi erkekmiş. Yaşadıkları evin yanında küçük bir bahçeleri varmış. Bu bahçede değişik bir elma ağacı varmış. Bu ağaç sadece yılda bir defa, bahar mevsiminde meyve verirmiş. Ayrıca, bu elmalar altın kaplıymış. Ama bu elmalardan onlara yemek nasip olmamış. Çünkü elmalar yetiştiği an, birileri onları yermiş...		Öğrenilen (duyulan) geçmiş zaman (-mış/-miş;-muş/müş)	➤ Öğrencilerden bir hikâyedeki kişileri, varlık kadrosunu zamanı, mekânı, olayı, unsurları belirlemeleri istenir. Ne, nerede, ne zaman, niçin, nasıl, kim (5N 1K) sorularının cevaplanması beklenmektedir.
Dinlediği metne ilişkin soruları anlar.	Köydeki ailenin kaç çocuğu vardı? Bahçelerinde nasıl bir meyve ağacı vardı? O meyve ağacı ne zaman meyve verirmiş? Elma ağacından kime yemek nasip olmamış?		İsim tamlamaları vurgulanır.	➤ Kaç, nasıl, ne zaman, kim sorularını anlamaları beklenir.
Dinlediklerini/ izlediklerini özetler.	Köyde yaşayan ailenin üç çocuğu varmış. Bahçelerinde elma ağacı varmış. Meyve ağacı yılda bir defa meyve verirmiş. Sahibine yemek nasip olmazmış ...			➤ Dinledikleri metni birkaç cümleyle anlam değişikliği yapmadan anlatmaları beklenmektedir.
Dinlediği/izlediği olayın devamını ve sonucunu tahmin eder.	Radyolar eskiden hayatımızın en önemli parçasıydı. Birçok insan için radyo teknoloji harikası, sihirli bir kutudur. Elbette o zamanlar dijital kanallı, taşınabilir radyolar yoktu...		Ek fiil görülen geçmiş zaman (Olumlu, olumsuz şekli)	➤ Olayın giriş ve gelişme bölümlerini oluşturan içeriğe dayanarak sonuç bölümünü oluşturmaları istenilir.

SEVİYE: A1, A2**TEMEL DİL BECERİSİ: SÖZLÜ ANLATIM (KONUŞMA)****AMAÇLAR:** Basit bir dille, kişisel bilgilerini ifade etme (A1)

Basit bir dille günlük hayatta neler yaptığına ve bir şeyi yapmayı isteyip istemediğine dair bilgileri ifade etme (A1)

Basit bir dille konu dışına çıkmadan konuşma (A2)

Öneri yapabilme, önerilere yanıt verebilme (A2)

Günlük her zaman yapılan işlerle ilgili planları anlatma (Akşamüstü, hafta sonu vb. zamanlarda neler yapılacağını, nerelere gidileceğini anlatma) (A2)

Günlük işlerle ilgili basit görüşmeler yapabilme (A2)

KAZANIMLAR	KALIPLAŞMIŞ İFADE/METİN ÖRNEKLERİ	BİLGİLER		
		KÜLTÜREL İLİŞKİ	DİL BİLGİSİ (Ses/Şekil/Anlam Bilgisi)	AÇIKLAMALAR
Basit bir dille günlük hayatta neler yaptığına ilişkin bilgiler verir.	Sabahları uyanırım. Dişlerimi fırçalarım. Kahvaltımı yaparım. Okuluma giderim. Akşam eve gelip ders çalışırım. Akşam yemeğimi yer ve erkenden yatarım.	Ev ve günlük yaşam Temizlik alışkanlığı Sağlıklı yaşam	Geniş zaman	➤ Rutin yaptıkları, günlük yapılanlar hakkında bilgi vermeleri istenilir.
Bir şeyi yapmayı isteyip istemediğini basit bir dille ifade eder.	Geziye/pikniğe gitmek istemiyorum. Kompozisyon ödevimi yapmak istiyorum.		... -mak/-mek istiyorum kalıbı vurgulanır.	➤ Günlük yapılan işleri, etkinlikleri yapmak istediğini veya yapmak istemediğini kısa cümlelerle ifade etmesi beklenmektedir.
Adını, soyadını, yaşını ve diğer kişisel bilgilerini verir.	Benim adım Murat, soyadım Yakın. 16 yaşındayım. Ankaralıyım. Gazi Anadolu Lisesinde okuyorum. Bilgisayar Mühendisi olmak istiyorum. Basketbol oynamayı severim. Ancak karanlıktan çok korkarım. Biz kalabalık bir aileyiz. Dört kardeşim var.	Kendini Tanıtma Kimlik Hobiler (spor, resim, müzik vb.) Fobiler	Şahıs Ekleri	➤ Kısa ve basit cümlelerle adını, soyadını, yaşını ve diğer kişisel bilgileri vermesi beklenir.
Yaşadığı yere ilişkin	Ankara Türkiye'nin başkentidir. Ankara	Mevsimler	Orta hece ünlüsünün	➤ Yaşadığı bölgenin özelliklerini,

bilgiler verir.	kalabalık ve güzel bir şehirdir. Ankara'da birçok üniversite vardır. Burada hayat ucuz. Ankara kışın soğuk olur ve Ankara'ya kar yağar. Yazın da çok sıcak olur.	Mekân İklim	düşmesi	iklimini, mekânlarını vb. ile ilgili gözlemlerini söylemeleri beklenmektedir.
Söylenen bir sözü veya ifadeyi anlayıp anlamadığını dile getirir.	“samimi” kelimesi ne demek? Bu kelimenin anlamını bilmiyorum. Bu kelimeyi nerede, nasıl kullanırım? “barış yapmak” ne demek?		İsim tamlamaları vurgulanır.	➤ Anlamadığı bir kelimenin veya ifadenin anlamını, nerede, nasıl kullanılabileceğini sormaları istenir.
Notlara, bir yazılı metne veya görsel araçlara (diyagram, resim, tablo, vs.) bakarak konuşur.	Tabloda bir aile resmi var. Ortadaki kız uzun boylu. Onun çok uzun elbisesi var. Saçları kıvrıkcık ve siyahtır. Sağdaki bayın yüzünde gülümseme ifadesi var. Ortadaki büyük annenin elbisesi çok güzel. En küçük çocuğun elinde oyuncak var. Çocuk çok mutlu.	Tasvir ve portre Akrabalık terimleri Duygular	-ki eki (-daki/-deki...) Yer-yön zarfları	➤ Nesnelerin nitelik ve nicelik özellikleri ile aile fotoğraflarındaki kişilerin fiziksel ve duygusal görünümünü ifade eden söz kalıpları doğrultusunda öğrencilerden arkadaşlarına ve aile bireylerine karşı duygularını açıklamaları beklenmektedir.
Dinlediklerini/okunanları uygun vurgu ve tonlamayla yüksek sesle tekrar eder.	Ellerinizi havaya kaldırın! Bir sağa bir sola doğru çevirin! ... Hanımefendi ne yemek istersiniz? Beyefendi siz ne yersiniz?	Oyun, şiir. Sosyo-kültürel kodlar (sayın, bay, bayan, hanımefendi vb.)	Vurgu ve tonlama	➤ Öğretmen bir oyunu anlatır veya basit bir şiiri okur ve söylediklerini kendi okuduğu gibi onlardan tekrar etmelerini söyler.
Günlük yaşamdaki kısa ve basit bir olayı anlatır.	Ali cuma günü dersten sonra pazara/markete gitti. Bir kilo elma, iki kilo üzüm, yarım kilo çilek aldı. Bir demet maydanoz ve bir kilo patates de aldı. Yazın tatile Fethiye'ye gittim. Denize girdim. Orada bir hafta kaldım. Otelin bahçesinde düştüm ve elim kırıldı. Otel görevlileri çok yardım severdi. Benimle çok ilgilendiler.	Alışveriş, meyve ve sebzeler Gezi ve tatil	Sıfatlar (Sayı sıfatları) Görülen geçmiş ve öğrenilen (Duyulan) zaman vurgulanır. 181	➤ Konuşmalarında giriş, gelişme, sonuç bölümlerine yer vermesi beklenmektedir.

	Aileme haber vermişler. Annem ve babam benim için çok telaşlanmış. Yine de benim için çok güzel bir tatildi.			
Manzarayı, mekânları basit ifadelerle betimler.	Bu resimde deniz var. Denizde kayıklar var. Çok güzel çiçekler var. Kadın köpeğiyle dolaşiyor.	Tasvir ve portre	Sıfatlar (Niteleme sıfatları)	➤ Mekânları betimleyen ifade ve kalıplar üzerinde durulmalıdır.
Hava durumu ve mevsimler hakkında bilgi verir.	Ankara'da dört mevsim yaşanmaktadır. Kışınsoğuk olur, ve kar yağar. İlkbaharda havalar ısınır ve çiçekler açar. Yazın çok sıcak olur ve insanlar tatile gider, havuzu girer. Sonbaharda (güzün) havalar yağmurlu olur. Dallarda yapraklar sararır.	Mevsimler Hava olayları	Geniş zaman vurgulanır. Eş anlamlılık ilişkisi	➤ Bulunduğu yerin hava durumunu, mevsimlerin özelliklerini anlatmaları istenilir.
Dilek, istek, beğeni ve şikâyetlerini kısa ve basit şekilde sözlü olarak ifade eder.	Sayın Yetkili, Personeliniz müşterilere yeterince kibar davranmıyor. Lütfen bu konuda personelinizi eğitiniz veya uyarıda bulununuz. Sayın Yetkili, Pastaneniz çok temiz. Ürünleriniz de lezzetli. Ancak bu güzel ortamı gürültülü müzik bozuyor. Bu güzel ortamda nefis pasta ve tatlılarınızı daha sessiz veya klasik müzik eşliğinde yemek isteriz. İyi günler. Konya'ya iki bilet almak istiyorum. Üzerinizdeki yeşil elbise çok güzel ve size çok yakışmış ve sizi daha zarif gösteriyor.	Nezaket, temenni ifadeleri	Sıfatlara vurgu yapılır.	➤ Kısa ve basit cümlelerle bir durum ve olay karşısında dilek, istek, beğeni ve şikâyetlerini söylemesi beklenir.

Konuşmalarında karşılaştırmalar yapar.	Benim adım Elif. Bizim kalabalık bir ailemiz var. Ben ailenin en büyük kızıyım. İki erkek ve bir kız kardeşim var. Ev işlerinde ben kardeşlerime göre daha çok çalışıyorum. Babam bana kardeşlerimden daha çok görev veriyor. Ben annem gibi olmak istiyorum. Ben eskiye göre daha çalışkanım... Benim odam kardeşlerimin odalarından daha büyük ve daha güzeldir. Kardeşlerimin odası küçüktür.	Ailede, okulda, iş yerinde vb. yerlerde yaşam.	Ayrılma hâli, daha, en, kadar, --a/e göre, -nın gibi. Zıt anlamlılık ilişkisi	➤ Kişi ve nesnelere karşılaştırmaları beklenmektedir.
---	--	--	--	---

SEVİYE: A1, A2

TEMEL DİL BECERİSİ: OKUMA-ANLAMA

AMAÇLAR: Okuduğu metni anlama ve çözümleme (A1, A2)

Söz varlığını zenginleştirme (A1, A2)

Kısa ve basit metinleri okuma (A1)

Okuduğu kısa ve basit metinlerdeki isim, sözcük, temel bilgileri ve özellikle resimli kartpostallar, kataloglar, duyurular ve afişlerdeki kısa ve basit iletileri, kalıp ifadeleri anlama (A1, A2)

İlanlar, kullanım kılavuzları, mönüler ve zaman çizelgeleri gibi birtakım tarifleri anlama (A2)

İşyle ilgili kısa, basit metinleri anlama (A2)

Kısa kişisel mektupları anlama. (A2)

Günlük dilde çok sık kullanılan basit deyimleri ve atasözlerini anlama (A2)

Okudukları metinlerdeki millî ve evrensel kültür değerlerini fark etme (A2)

KAZANIMLAR	KALIPLAŞMIŞ İFADE/METİN ÖRNEKLERİ	BİLGİLER		
		KÜLTÜREL İLİŞKİ	DİL BİLGİSİ (Ses/Şekil/Anlam Bilgisi)	AÇIKLAMALAR
Yazılı ve görsel yönergeleri anlar.	Metni okuyunuz! Metindeki bilinmeyen sözcüklerin altını çiziniz. Bu kelimelerin anlamını tahmin ediniz! Metinle ilgili soruları cevaplayınız! -Öğrenciler gruplara ayrılır. Her gruba karikatürlü çalışma kâğıdı dağıtılır. -Çalışma kâğıdındaki karikatürler dikkatle incelenir. -Her grup kendine düşen karikatürdeki boşlukları doldurur.	Okulda yaşam	Emir kipi vurgulanır. Çokluk eki (-lar/ler) Kendi dönüşlük zamiri	➤ Ders kitabı, alıştırma kitabı vb. içeriğinde yer alan çalışma yönergeleriyle etkinlik kuralları kullanılabilir.

	Sebzeli Pilav Tarifi Malzemeler 250 gr. pirinç 1 çay bardağı sıvı yağ 1 havuç 5 yemek kaşığı bezelye 0.5 l su 1 tatlı kaşığı tuz	Türk mutfağı Alış veriş listesi		➤ Metni destekleyen görsel araçlardan (rakam, resim vs.) hareketle metni anlamaları istenmektedir.
Bildiklerinden (sözcük, sembol, işaret, ifadeler...) hareketle kısa ve basit metinleri anlar.	Boşlukları doldurunuz ve anlamlı cümleler oluşturunuz! Eş anlamlı sözcükleri eşleştiriniz! Bilmediğiniz sözcüklerin anlamlarını bulunuz! Okuduğunuz metinde boş bırakılan yerleri uygun kelimelerle tamamlayınız!	Sınıf etkinlikleri	Eş anlamlılık ilişkisi vurgulanır.	➤ Okuma etkinlikleri ile ilgili yönergeleri uygulamaları beklenir.
Kısa ve basit cümlelerle yazılmış kişisel mektup, ileti vb. metinleri anlar.	Sevgili Ali, Ailemle birlikte Muğla'dayız. Burası sakın ve küçük bir şehir. Dün kahvaltımızı Gökova'da yaptık. Daha sonra tekne ile gezdik. Datça'ya gittik. Gezi sırasında çok güzel koylardan geçtik. Akşam Gökova'nın üstünden körfezi izledik. Buraların değişik doğal güzellikleri olduğunu fark ettim. Keşke sen de burada olsan, birlikte gezsek daha iyi olurdu. Görüşmek üzere. Sevgilerle. Arkadaşım Mehmet.	İletişim Araçları Mektup	Dilek-şart kipi (-sa/-se)	➤ Seviyeye uygun metinler seçilmelidir.
Çok kısa ve provası yapılmış bir ifadeyi okur.	Çık çıkalım çayıra, Yem verelim ördeğe, Ördek yemi yemeden,	Bilmece Tekerleme	185	➤ Kısa edebî tür yazıları (bilmece, tekerleme vs.) üzerinde durulmalıdır.

	30 derecede, elde yıkayınız. Vücut temizliğinde kullanmayınız.			
Kartpostallardaki veya arkadaşları tarafından yazılmış kısa ve basit iletileri anlar.	...günü nikâh/düğün törenimizde sizleri de aramızda görmekten mutluluk duyacağız. Yer: ... Tarih: ... Saat: 14.00 “Ayşe seni aradım telefona cevap vermedin. Mesajımı görünce beni mutlaka ara.”	İletişim araçları Tebrik kartı Mesaj	Bağlaç (de)	➤ Görsel ve işitsel (düğün, doğum günü, konser davetiyesi, sesli mesajlar vb.) materyallerle çalışılması önerilmektedir.
Giriş formu, otel kayıt formu, anket gibi belgeleri anlar.	Hastanın adı: Selma Randevu Tarihi: 12.04.2011 Randevu Saati: 12.00 Bölüm: Cildiye Kişisel Bilgiler Adı Soyadı: Hakan Terzi Cinsiyeti: Bay Doğum tarihi ve yeri: 01.06.1987, Muğla Medeni durumu: Bekâr Ev telefonu: +90 726 372 42 68 Cep telefonu: 0554 846 96 14 Adres: Çiçek Cad. 110/3 Ankara Eğitim Bilgileri Üniversite: Gazi Bölüm: Türkçe Öğretmenliği Yabancı Dil: İngilizce Sosyal etkinlikler Hobileriniz: saz çalmak, yüzmek	Öz geçmiş Okul, hastane, kütüphane vb. kurumlar Hobiler	Sayılar 187	➤ Form ve anketlerin içinde ad, soyadı, yaş, adres ve diğer basit bilgilerin bulunmasına dikkat edilmelidir.

Kısa metinlerde geçen ve günlük dilde çok sık kullanılan basit deyimleri ve atasözleri anlar.	Fatma, çok iyi ve çalışkan bir öğrencidir. O, öğretmenin gözüne girdi . Öğretmenlerle iyi geçinir ve gözden düşmemek için ödevlerini zamanında yapar, derse devamlı katılır.	Deyim ve atasözleri		➤ Öğrencinin seviyesine uygun ve günlük hayatta çok sık kullanılan deyim ve atasözlerin bulunduğu metinler üzerinde durulmalıdır.
Okuduklarındaki ortak ve millî, evrensel kültür değerlerini fark eder.	Bayramlarda küçükler büyüklerin ellerinden öper. İnsanlar birbiriyle selamlaşır. İnsanlar bayramlarda birbirlerini ziyaret ederler ve birbirlerine hediyeler verirler.	Bayramlar ve bayramlarla ilgili geleneklerimiz	Zıt anlamlı sözcükler	➤ Metinlerde Türk ve diğer milletlere has kültür unsurlar (sadaka verme, bayramlar vs.) yer almalıdır.
Okudukları metni özetler.				➤ Okudukları metni birkaç cümleyle anlam değişikliği yapmadan anlatmaları beklenmektedir.

SEVİYE: A1, A2**TEMEL DİL BECERİSİ: YAZILI ANLATIM (YAZMA)**

- AMAÇLAR:** *Yazma kurallarını uygulama (A1, A2)*
Söz varlığını zenginleştirme (A1, A2)
Temel bilgilerle ilgili basit ve anlaşılır cümleler kurma ve yazma (A1)
Kısa ve basit cümlelerle kartpostal yazma (A1)
Kişisel bilgi içeren formları doldurma (A1)
Sözlük yardımıyla kısa kişisel mektuplar yazma (A1)
Kısa basit notlar, iletiler yazma (A2)
Kısa ve temel olay ve etkinlikleri betimleme (A2)
Teşekkür ve özür bildiren çok basit kişisel mektuplar yazma (A2)
Beğendiği ve/veya beğenmediği bir şey hakkında açıklama yapma (A2)
Ailesini, yaşam şartlarını, yaşadığı yeri, eğitimini betimleme (A2)

KAZANIMLAR	KALIPLAŞMIŞ İFADE/METİN ÖRNEKLERİ	BİLGİLER		
		KÜLTÜREL İLİŞKİ	DİL BİLGİSİ (Ses/Şekil/Anlam Bilgisi/Yazma Kuralları)	AÇIKLAMALAR
Basit sözcüklerle kısa metinler yazar.	İki ay sonra okulum bitecek ve ben doktor olacağım. Doktorluk benim hayalimdi. Hayalim gerçek olacak. Yedi yıldır Türkiye’deyim. Bu yaz ülkeme döneceğim. Burayı ve arkadaşlarımı çok özleyeceğim. Hastaları iyileştireceğim. Fakirlere yardım edeceğim. Doktorluk zor bir meslek ama çok iyi bir meslek.	Meslekler Hayaller Planlar	Gelecek zaman (-acak/-ecek) Nokta Büyük harf 189	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Çeşitli konularda metin oluşturmaları beklenmektedir. ➤ Cümlelerin sonuna nokta konulması istenir. ➤ Cümleye büyük harfle başlaması istenir. ➤ Özel adları (ülke, şehir vb.) büyük harfle yazması istenir.
Basit ve açık yönergeleri yazar.	Kartı yerleştiriniz. Numarayı tuşlayınız.	Günlük yaşam Telefondaki talimatlar	Geniş zaman -r/-ar/-er/-ir/-ur/-ür)	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Günlük hayatta ihtiyaçlara yönelik olarak sık karşılaşılan ve çoğunlukla neyi,

	Kartınızı almayı unutmayınız. -Kütüphaneye gider. -Aile salonumuz yukarıdadır. -Kırmızı şeritleri geçmeyiniz. -Hapşururken ağzını ve burnunu kapat. -Söz almak istediğinde parmağını kaldır. -Büyük cadde boyunca git. Sola dön. Sonra düz git. Okulu geçince sağa dön.	İşaretler, tabelalar, Görgü kuralları Uyarılar		nasıl yapacağı ile ilgili yönergeler yazmaları istenmelidir.
Basit ve anlaşılır cümlelerle oluşturulmuş bir olayı, hikâyeyi tamamlar.	Pıtırıcık Bir varmış bir yokmuş. Uzaklarda bir yerde Pıtırıcık adında bir sincap varmış. Pıtırıcık'ı ormandaki bütün hayvanlar severmiş. O, ormanın neşesiymiş...	Edebî tür: hikâye	Öğrenilen (Duyulan) geçmiş zaman ek-fiil (-mış,-miş;-muş/-müş)	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Hikâyenin içeriğinden uzaklaşmadan, hikâyeyi sonuca bağlamaları istenilir. ➤ Özel adları (kişi, unvan vb.) büyük harfle yazması istenir.
Kişisel formları yönergelerine uygun doldurur.	Adı: Hatice Soyadı: Kasım Doğum tarihi: 08.12.1986 Adres: Pınarbaşı Mah. Korkmaz Sok.31/7 Sincan/Ankara Meslek: Öğretmen Katıldığımız etkinlikler: Türk Dünyası Kurultayı, Türkçe Eğitimi Sempozyumu. Hobileriniz: Müzik dinlemek, kitap okumak, seyahat etmek.	Öz geçmiş	Nokta	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Kişisel bilgileri (mesleği, katıldığı etkinlikler, alışkanlıkları...) sorgulayan yönergelere uygun açıklamalar yazmaları beklenmektedir. ➤ Tarihlerin yazılışında gün, ay ve yılı gösteren sayıları birbirinden ayırmak için nokta konulması istenir. ➤ Bazı kısaltmaların sonuna (Sok., Nu. vb.) nokta konulması istenir. ➤
Basit cümlelerle kişisel bilgileri yazar.	Benim adım Hasan. 20 yaşındayım. Ankaralıyım. Gazi Üniversitesinde Türkçe Eğitimi Bölümünde okuyorum. Tarihî romanları okumaktan çok hoşlanırım.	Kendini tanıtmaya	Hâl ekleri vurgulanır.	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Öğrencilerden adını, soyadını, nereli olduğunu, nerede okuduğunu, ilgilerini yazmaları beklenmektedir.

Günlük yaşamdaki iletişim araçlarını (tebrik, kartpostal, mektup, elektronik posta vb.) kullanarak yazılı iletişim kurar.	Sevgili Anneciğim, Yeni yılını kutlar, daha nice mutlu yıllar geçirmeni dilerim. Seni çok özleyen ve seven kızın Fatma. Sevgilerle...	İletişim araçları	Şahıs ekleri Virgül	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Bir arkadaşına, kuruma (Türkçe) e-posta yazma. Günlük hayatta, önemli günlerde yazılı iletişim kurması. Resmî kurumlardan, evden, tatil yerlerinden vb. çeşitli iletişim araçlarını kullanarak yazılı iletişim kurması beklenmektedir. ➤ Sıralı cümleleri birbirinden ayırmak için virgül konulması istenir. ➤ Hitap için kullanılan kelimelerden sonra virgül konulması istenir.
Nerede bulunduğunu veya nerede buluşacaklarına ilişkin birisini bilgilendirmek amacıyla kısa bir not yazar.	Merhaba Ayşe, ben şu an kütüphanedeyim. Biraz sonra çıkacağım ve Güven Park'a gideceğim. Sen de hemen otobüse bin ve Güven Park'a gel, çok önemli. Görüşmek üzere, selamlar. Ali, ben bugün Millî Kütüphaneye gideceğim, sen de gel birlikte çalışırız. Geleceksen beni bilgilendir.	Yer belirleme	Bağlaçlar (de, ve, ile)	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Kısa, basit cümleler kurarak arkadaşına vb. kişilere cep telefonundan mesaj yazmaları, kısa notlar vb. yazmaları istenmektedir.
Günlük yaşamda kendisi için önemli olan gün ve olayları kısa ve basit cümlelerle betimler.	Sevgili Günlüğüm, Bugün benim doğum günüm ve ben çok mutluyum. Arkadaşlarımla bugün doğum günümü kutladım. Arkadaşlarımla eğlendik ve pasta yedik. Arkadaşlarım bana hediye almış. Hepsi çok güzeldi ama Sevil'in hediyesini daha çok sevdim. Biraz sonra ders çalışacağım, ödevlerim var. Yasemin	Sohbet türü, günlük tutma	Şahıs zamirleri 191	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Her gün neler yaptıklarını, gördüklerini, hissettiklerini, duyduklarını kısa cümleler kurarak defterlerine/günlüklerine yazmaları beklenmektedir.
Dikte edilen bir metni doğru yazar.	Bu kış kardan adam yapmadık. Bu yaz tatilde Marmaris'e gideceğiz. Sonbaharda yapraklar		Ama, fakat, ancak vb. bağlaçlar	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Dikte edilen metinleri seviyeye uygun seçilmelidir.

	dökülür ama hava çok soğuk olmaz. İlkbaharda ağaçlar çiçek açar.			
Dinlediği/izlediği veya okuduğu metni özetler.				➤ Dinlediği/izlediği veya okuduğu bir metni birkaç cümleyle anlam değişikliği yapmadan yazmaları beklenmektedir.
Teşekkür ve özür bildiren çok basit kişisel mektuplar yazar.	Değerli Öğretmenim, Ben dün gece Türkiye'ye geldim. Ankara'da Gazi TÖMER'de Türkçe öğreneceğim. Sizleri asla unutmayacağım. Bizim için çok emek verdiniz. Size çok teşekkür ediyorum ve ellerinizden öpüyorum. Görüşmek dileğiyle, saygı ve sevgilerimi sunarım. Öğrenciniz Ali	Mektup Büyüklerle karşı nezaket	Zamanlar vurgulanır.	➤ İnternet, cep telefonu, belgegeçer, posta... gibi iletişim araçları ile çalışılmalıdır.
Bir şey hakkındaki beğeni ya da beğenmemeyi açıklar.	Bu filmi beğenmedim. Çünkü konusu çok basitti. Ayrıca sahneler ve efektler çok yavaştı. Oyuncuların bazı hareketleri bana yapmacık geldi.	Sebepl- sonuç ilişkisi	Çünkü, bundan dolayı, bunun için vb.	➤ E-posta, SMS, davetiye vb. yazılar üzerinde durulmalıdır.
Yazılı olarak adres tarifi yapar.	Metro istasyonunda bulunuyorsunuz. Ok işaretinin olduğu yerden karşıya geçerek sola doğru yürüyün. Büfenin bulunduğu köşeden sağa dönün ve yürümeye devam edin. Nehri geçtikten sonra sol tarafta bir park göreceksiniz. Parkın bittiği yerden sağa dönün. Sağa döndükten sonra soldan ikinci (2.) ev, tarif edilen evdir.	Yer belirleme	İlgi hali eki (-ın/-in/-un/-ün;-nın/-nin/-nun/-nün) Nokta	➤ Bir yerden bir yere nasıl gidileceği konusunda harita ve şehir planlarını kullanarak yazılı açıklama yapmaları beklenmektedir. ➤ Sayılardan sonra sıra bildirmek için nokta konulması istenir.
Liste oluşturur.	1 litre Süt/ bir paket süt 2 litre meyve suyu/ iki paket meyve suyu 2 adet ekmek 300 gram peynir	Sayılar, ölçüler	Sıfatlar vurgulanır.	➤ Ödevler, gün içinde yapacakları, yanına alacakları vb. günlük işlere yönelik listeler oluşturmaları istenir.

	1 demet maydanoz 1 kilo havuç			
Basit cümlelerle yaşadığı mekân (evi, odası, sokağı vb.) betimler.	Bizim evimiz üç oda ve bir salondur. Benim odam banyonun tam karşısındadır. Odam çok küçük değil. Bir yatağım, yanında çalışma masam var, masanın üstünde bilgisayarım duruyor. Çalışma masamın hemen yanında kitaplığım var.	Yaşam alanım	Şimdiki zaman, iyelik ekleri vurgulanır.	➤ Eşyaların bulunduğu yerleri içinde, yanında, üstünde vb. sözcükleri kullanarak tanımlamaları istenmelidir.

SONUÇ

1. Yabancılara Türkçe öğretiminde evrensel bir tutumun olmadığı görülmektedir. Bu evrensel tutum, birçok ülke tarafından yabancı dil öğretiminde uygulanan Avrupa Dilleri Öğretimi Ortak Çerçeve Metni doğrultusunda uygulanan dil öğretim programıyla sağlanabilir.

2. Türkçeyi yabancılara öğretmeyi amaçlayan kurum ve kuruluşların ortak bir öğretim programı uygulamaları, Türkçe öğretiminin kalitesini arttıracak ve yabancılar için hazırlanmış kaynakların herkes tarafından kullanımı sağlanacaktır.

3. Dünyadaki bu gelişmelere paralel olarak Türkiye’de de, Türkçenin yabancı dil olarak öğretimi amacıyla son dönemde yapılan çalışmalar giderek artmaktadır. Yabancılara Türkçe öğreten kurumlar, yabancılar için Türkçe ders kitapları ve yabancı dil olarak Türkçe adına yapılan bilimsel çalışmalardaki artış dikkat çekmektedir. Ancak bu çalışmalar yeterli ve nitelikli değildir.

4. Dil bilgisi, dil öğreniminde dört becerinin içerisinde yer almamaktadır. Ancak yabancılara Türkçe öğretirken, dil bilgisi konuları işlevsel olarak ele alınmalıdır. Anadil öğretiminde kullanılan yöntemlerin aksine, betimlemeli dil bilgisi kitapları hazırlanmalıdır.

5. Yabancı bir öğrencinin, kullanımına uygun kurallar ve örnekler seçilmelidir. Temel ve orta seviye için detaylardan kaçınılmalıdır.

6. Çalışmamızda kültürel ve dil özelliklerimizi de dikkate alarak Avrupa Dilleri Öğretimi Ortak Çerçeve Metni doğrultusunda bir program hazırlanmaya çalışılmıştır. Yabancı dil olarak Türkçe için öğretim programı diyebileceğimiz bu program denemesinde, başta belirtilen Türkçenin dil özellikleri önemli rol oynamıştır. Öğretilmesi amaçlanan konular, Türkçenin yapısına (kolaylık-zorluk, öncelik-sonralık, sıklık-seyreklilik vb.), hedef kitlenin ihtiyaçlarına ve çerçeve metne göre sıralanmıştır.

7. Yabancı dil olarak Türkçe için, çağdaş yöntemlerle hazırlanmış programlara ihtiyaç vardır. Yabancılara Türkçe öğretiminin, daha sistemli ve evrensel bir yapıya kavuşması için, bilimsel çalışmalar yapılarak ortak müfredatın hazırlanması gerekmektedir.

8. Hedef kitle bu seviyede günlük kullanımlar, kısa diyaloglar, tabelalar, bilgi içerikli ilanlar gibi yazılı ve sözlü karşılaşılan her durumda yabancı dili kullanabilmelidir.

9. Dil öğretiminde, öncelikle ihtiyaç analizlerin yapılarak hedeflerin saptanması, içeriğin tanımlanması ile ne öğretileceği, kime, nasıl ve ne kadar zamanda öğretileceği sorularının cevabına göre dil öğretim programları hazırlanmalıdır.

10. Avrupa'yla bütünleşme sürecinde Türkiye'ye ve Türkçeye olan ilgi her geçen gün artmaktadır. Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde Avrupa Konseyinin geliştirdiği dil öğretimindeki ortak ölçütler temel alınarak Türkçenin dil işlevleri ve bu işlevlere uygun cümle yapıları ve söz kalıpları belirlenmelidir. Türkçe öğretimi ders kitapları, bu işlevleri kazandırıcı nitelikte hazırlanmalı, uluslararası ölçekte Türkçe dil testleri, kelime sıklığı sözlüğü, telaffuz sözlüğü gibi ders malzemeleri hazırlanmalıdır.

KAYNAKLAR

- Barın, Erol, (1992), *Yabancılar Türkçenin Öğretimi Metodu*. Gazi Üniversitesi. Sosyal Bilimler Enstitüsü. (Yüksek Lisans Tezi). Ankara.
- Demircan, Ömer, (1990), *Yabancı Dil Öğretim Yöntemleri*, İstanbul, Ekin Eğitim Yay., s.20.
- Demirel, Özcan, (2004), *Yabancı Dil Öğretimi Dil Pasaportu Dil Biyografisi Dil Dosyası*, 2.Baskı, Ankara, Pegem A Yay.
- Dil Pasaportu, (2000), "Kendini Değerlendirme Tablosu", *Council of Europe: European Language Portfolio*, Strasbourg, s.6.
- Erol, Fehmi Hasan, (2008), *Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretiminde Tasarlama ve Bildirme Kiplerinin Öğretimi ve Sıralanması*, İstanbul Ü. Sosyal Bil. Ens. Yabancı Dil Olarak Bilim Dalı, Yüksek Lisans Tezi, İstanbul.
- Gazi Üniversitesi TÖMER, (2002), *Yabancılar İçin Türkçe Dil Bilgisi*, Ankara, Gazi Üniversitesi TÖMER.
- Hengirmen, Mehmet, *Yabancı Dil Öğretim Yöntemleri ve Tömer Yöntemi*, 2. Baskı, Ankara, Engin Yay.
- Kara, Mehmet, (2010), "Gazi Üniversitesi TÖMER Öğrencilerinin Türkçe Öğrenirken Karşılaştıkları Sorunlar ve Bunların Çözümüne Yönelik Öneriler", *Gazi Üniversitesi Türk Eğitim Bilimleri Dergisi*, Yaz 2010, C. 8, S.3, s. 661-696.
- Köse, Dursun, (2007), "Ortak Başvuru Metni'ne Uygun Türkçe Öğretiminin Başarıya ve Tutuma Etkisi", *Ankara Ü., Sosyal Bilimler Dergisi*, Sayı: 17, s.107.
- MEB Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı Çeviri Komisyonu, (2009), *Diller İçin Avrupa Ortak Başvuru Metni Öğrenme-Öğretme-Değerlendirme*, Talim Terbiye Kurulu Başkanlığı Yayınları, Ankara.
- Sert, Nehir, (2002), *Yabancı Dil Öğretiminde Program Geliştirme Açısında Gereksinim Çözümlemesi*, İstanbul, Millî Eğitim Bakanlığı Yayınları, Bilim Kültür Eserleri:1268.
- Tosun, Cengiz, (2005), "Türkçenin Yabancı Dil Olarak Öğretilmesi", *Journal of Language and Linguistic Studies*, C.1, S.1, s.22.
- Uysal, Başak, (2009), *Avrupa Dilleri Öğretimi Ortak Çerçeve Metni Doğrultusunda Türkçe Öğretimi Programları ve Örnek Kitapların Değerlendirilmesi*, Abant İzzet Baysal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Türkçe Eğitimi Ana Bilim Dalı, Yüksek Lisans Tezi, Bolu.
- Vandewalle, Johan, (1999), "Pratik Türkçe Öğretiminde Karşılaşılan Bazı Sorunlar ve Çözümleri", *A.Ü. TÖMER Dil Dergisi*, S.82.